

Símun P. Jacobsen

Kristi krossur

skiljast bókstaviliga – av almennum peningi, sum byrjaði í 2002, er orsøkin til, at landskassin hevur havt dunderandi rakst-rarhall øll tey seinastu árin – og fer ætlandi framhaldandi at hava tað.

Spurningarnir eru legio. Hvussu kann tað bera til, at eitt fólk, sum barnsliga breggjtar sær av síni egnu mentan og dygd-argóðsku, kann fremja nakað so ómentað, fyri ikki at siga primitivt, sum at burturbeina pening ætlaður til tey ey mastu økini í okkara samfelag – uttan at útvega aðrar inn-tøkur í staðin fyri?

Hvør kann trívast um-borð á einum skipi, har sjálvsagdi trygg-leikin verður tveittur fyri borð av sjálvum skiparanum? Tá er ikki annað at gera enn at rýma av skipinum.

Alt broytist. Fyri 2000 árum síðani vóru froy-ingar als ikki til. Fuglur og fiskur hevði tá óivað góðar dagar í bergunum og havinum, sum í dag er ogn Føroya fólks. Men orðini hjá Seneca – hann var valla nakar errin, sjálvpromoveraður mentamaður – kundu so væl verið søgd av sið-i-ligum, skilagóðum fólki her heima hjá okkum.

Tí spyrja vit: hvar er sømleikin?

Sníkjandi, óunniligt lagnudun, sum paukur hjá Beethoven, hoyrist millum dalar og fjøll.

Kanska er tað bara Palleba og Marsanna og onnur hálvdul og dul, sum, eins og tann duli Beethoven, hoyra ljóðið. Løgtingslimir og annað mentafólk hava átrokandi mál at hugsa um og ikki stundir at lurta eftir slík-um órógvandi larmi.

Á eysturstrond Kina bygdu einaferð portugisiskir íbúgv-ar eina sterka dómkirkju á eini hædd við góðum út-sýni yvir havnina í Macao. Men tað vísti seg, at ein tropisk ódn var sterkari enn mannaverk, og fyri nøkr-um øldum síðani varð hon fullkomiliga oyðiløgd. Ein-ans tann fremsti múrurin varð standandi eftir. Høgt uppi á hesum múri hevði ein stórur bronsukrossur staðið sum eitt tekin móti náttúru-kreftunum gjøgnum árin. Í árinum 1825 förs skipið, sum John Bowring var við, her. Hann krøkti seg til vrakrestir av skipinum, og stutt eftir fekk hann eyga á tann stóra krossin. Hann vísti honum leiðina til trygg-leika. Hendan skakandi bjarging fekk hann til at skriva orðini, sum milli-

ónir kenna: *Kristi krossur er mín heiður, lyftir upp um heimin meg, øll tann dýrd, ið Skriftin eigur, savnast, Harri mín, um teg!*

Tá ið Paulus apostul fór til býin Korint, segði hann: »tí eg setti mær fyri einki at vita millum tykkara uttan Jesus Kristus og hann krossfestan«. 1. Kor. 2.2). Tá ið onkur spurdi hann, hvat ið hann ætlaði við boðskapi sínum, svaraði hann: »Men vit prædika Kristus krossfestan«. (1. Kor. 1.23).

Aðaltátturin í kristna evangeliinum er krossurin og uppreisnin. Jesus varð føddur fyri at doyggja. Jesus gjørdi tað fyri menniskjað, sum tað ikki kann gera sjálv-t. Hann gjørdi tað við krossi

sínum og uppreisn síni.

Krossurin stillar seg fram mitt í okkara tvístøðu og ráðaloysi sum einasta vón okkara. Her finna vit rætt-vísi Guds fullnøktaða. Náði Guds rættir seg út móti syndaranum – kærleiki Guds stillar hvønn ein tørv. Guds kraft er nóg mikil fyri øll. Her er nóg mikil kraft til at broyta mannanáttúruna. Her er nóg mikil kraft til at broyta heimin.

Túsundtals menniskju líða undir skuldarkenslum. Nærum hvørt einasta menn-iskja veit, at nakað er galið við teimum. Gud segði á krossinum: »Eg elski teg«. Hann segði eisini: »Eg kann fyrigeva tær«. Tað dýrdar-mesta og mest undurfulla orð í tosinum er »fyrigev-ing«. Gud hevur í Kristusi

grundarlag fyri fyrigev-ing. Av tí at Kristus doyði, kann Gud rættvísgera syndaran og framvegis vera rættvísur.

Skriftin sigur: »Harrin læt falla á hann skyldina, ið lá á okkum øllum« (Es. 55.6.10).

Tá ið Jesus doyði í okkara stað, vórðu syndir okkara lagdar á hann, og syndir okkara kunnu ikki liggja á tveimum støðum í senn. Øll mín synd varð lögð á Kristus, og tí vil Gud ikki draga meg til svars ella krevja meg til roknskap fyri nakra synd. Syndir mínar eru vorðnar Kristi byrða. Hann hevur tikið syndina av mær, hann er vorðin syndaberarin. Øll mín skuld til Guds varð flutt yvir á Kristus. Hann rindaði alla mína skuld. Eg skal ongantið líða dómsins skomm ella helvitis ræðslur. »So langt

sum eystri er frá vestri letur Hann syndir okkara vera langt frá okkum«. (Sálm. 103.12).

Tá ið vit standa við kross-in, síggja vit eina undurfulla mynd av kærleika Guds: »Tí so elskaði Gud heimin, at Hann gav son sín hin einborna, fyri at hvør tann, ið trýr á hann, skal ikki fortapast, men hava ævigt lív.« (Joh. 3.16). Paulus skrivaði til tey trúgvandi í Róm: Tí me±ðan vit enn vóru máttleys, doyði Kristus, tá ið tíðin var komin, fyri gudleys. Neyvan fer nakar at doyggja fyri ein rættvísan – fyri hin góða kundi tað verið, at onk-ur hevði havt mót at doyð –.

Kelda: Billy Graham Heimurin í loga 1971

Dagfinnur Danbjørg

Og da har i visdom vi drevet vidt, når få har for meget og færre for lidt (Grundtvig)

Ein viðmerkjari - til nakað av tí eg havi skrivað í seinastuni - skrivar: Tað ber ikki til at oyðsla pengar burtur.

Tað er rætt. Men tað er ikki trupulleikin. Trupulleikin er tann, at mangir - fyri samfelagið grundleggjandi stovnar fáa ov lítið - og at hetta gongur út yvir m.a. bæði líkamliga og sálarliga sjúk, út yvir brekaði har sjálvt ST-sáttmálin ikki verður yvirhildin og út yvir tey fátækstu, sum nú skulu liva fyri enn minni, enn tey higartil hava gjørt.

Alt verður skorið niður innan mentan, og okkara kærastu smáu og ungu, ið

skulu læra at fóta sær og skaffa sær holla vitan til at byggja eitt vitanarsamfelag upp við, nakað, ið framtíðin krevur, tey fáa niðurskornar í staðin fyri øktar móguleikar. Kanska eg havi gloymt okk-urt, men innan øll tey nevndu økini eru fleiri innvesteringar og ikki sparingar tann gongdi og uppbyggiligi vegurin fyri fólk okkara inn í framtíðina.

Og tonkja vit okkum um, so eiga vit at vita og uttan víðari at kunna góðtaka, at um nakað ella nakar hevur ov lítið, so er tað ikki tí, at ov lítið er til, men tí at órættvíst er býtt. Tær tíggjutals milliónirnar, ið via

flatskattin verða givnar teim vælbjargaðu, kundu fyllt øll holini, ið høgbrasamgongan hevur slóa fyri við sínum sparipolitikki. Politisku av-gerðirnar eru ikki bara órætt-vísar, men djúpt órættvísar. Hetta er oyðslið, ið, um tað hevði verðið steðgað, kundi loyst allar teir áðurnevndu trupulleikarnar. So oyðsl og oyðsl kunnu vera mett ymiskt.

Um fólkaflytingina, skriv-ar ein annar, at løgtingið hevur sett ein bólk at kanna málið. Eg vóni ikki, at tað er í tí anda, sum danir speiskliga plaga at taka til í líknandi førum: Da Fanden ville

have, at intet skulle ske, da nedsatte han en komité.

Onkur viðmerkjari heldur, at tað er lægið, at fólk flyta úr Føroyum, tí hetta er eitt gott land at búgva í. Ja, vit hava nógv at takka Guði fyri í so máta, tí vit hava fingið eitt vakurt land við sera vakrari náttúru og sera mongum og fittum fólki, ið liva eitt solidariskt lív, og sum ongantið eru bangin fyri at rætta øðrum eina hjálpanði hond. Og Guð havi lov fyri tað.

Tað, sum forpestar og oyðileggur tilveruna fyri mong, er tann karráði høggra-radikali viðvendi Robin Hood

politikkurin, sum spakuliga, men stigvíst kvælir alt lív í stovnum og tí einstaka, ið ikki bert ynskir at eksistera og tæna heimligu religiøsu og politisku mammonistunum, men ynskir at liva eitt frítt lív í einum ynskistarvi í einum solidariskum umhvørvi við útbúgvingarmóguleikum fyri ung sum gomul, við góðum bústaðarmóguleikum og javnstøðu og har Robin Hood framvegis er hin góði gamli Robin, sum vit lósu um í skúlanum.